

TIKKURILA 2013

SELVITYS HALLINTO- JA
OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ

SELVITYS TIKKURILAN HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ 2013

Tämä Tikkurila Oyj:n (myöhemmin "Tikkurila" tai "Konserni", jolla viitataan sekä Tikkurila Oyj:öön että Tikkurila-konserniin) selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on laadittu voimassaolevan lainsäädännön mukaisesti. Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä julkaistaan erillisenä hallituksen toimintakertomuksesta. Selvitys on saatavilla internetsivustolta www.tikkurilagroup.fi, ja se sisältyy myös Tikkurilan vuoden 2013 vuosikertomukseen.

YLEISET PERIAATTEET JA VIITEKEHYKYS

Tikkurila noudattaa hallintoperiaatteissaan ja päätöksenteossaan:

- Suomen osakeyhtiölakia
- Suomen arvopaperimarkkinalakia
- Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia
- Tikkurila Oyj:n yhtiöjärjestyksestä
- Finanssivalvonnan standardeja
- NASDAQ OMX Helsingin sääntöjä
- Keskuskauppakamarin suositusta julkisissa ostarjoukissa noudatettavista menettelytavoista
- muuta Tikkurilan toimintaan liittyvää lainsäädäntöä ja sääntelyä

Tietoa konsernin hallinnoinnista löytyy myös Tikkurilan internetsivuilta.

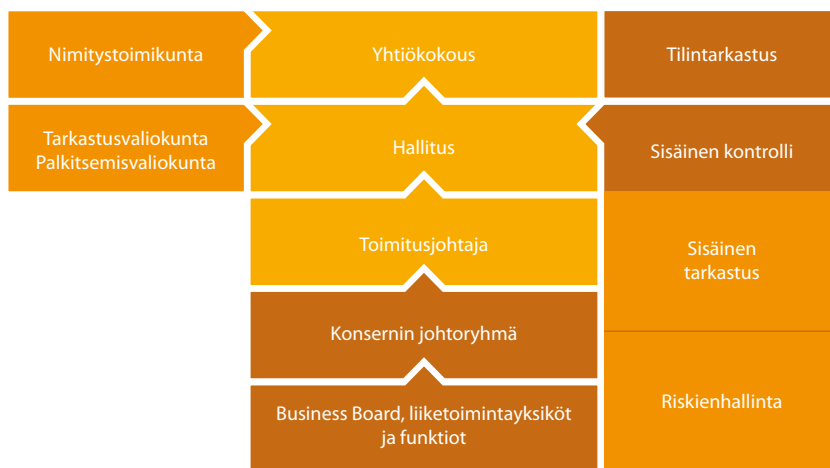
Koska konserni toimii myös Tikkurila Oyj:n kotipaikan ulkopuolisilla markkinoilla, otetaan yhtiön toiminnassa huomioon paikallinen lainsäädäntö. Lisäksi konsernilla on useita sisäisiä politiikkoja ja ohjeita, joissa governance-asiat on otettu huomioon tai ohjeistettu.

VARSINAINEN YHTIÖKOKOUS

Tikkurila Oyj:n varsinainen yhtiökokous on yhtiön korkein päättävä elin, ja sen tehtävät on määritelty

TIKKURILAN HALLINTOELIMET

Seuraavassa kuviossa on esitetty Tikkurilan tärkeimmät hallintoelimet:

Yhtiön hallintoelinten päätehtävät on pääosin määritelty osakeyhtiölain mukaisesti.

muun muassa Suomen osakeyhtiölaissa ja Tikkurilan yhtiöjärjestyksessä. Osakeyhtiölain mukaan varsinainen yhtiökokous pidetään kerran vuodessa ennen kesäkuun loppua. Varsinainen yhtiökokous päättää muun muassa:

- viimeisimmän tilikauden tilinpäätöksen vahvistamisesta
- tilintarkastetussa tilinpäätöksessä esitettyjen voittovarojen käyttämisestä
- hallituksen jäsenten määrästä
- hallituksen jäsenten valinnasta ja palkitsemisesta
- tilintarkastajan valinnasta ja palkkiosta
- hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan vastuu- vapaudesta
- hallituksen tai osakkeenomistajien yhtiökokoukselle tekemistä ehdotuksista (esim. hallituksen valtuutukset, omien osakkeiden hankinta, osakkeisiin liittyvien erityisten oikeuksien antaminen)
- yhtiöjärjestyksen muutoksista

Tikkurila Oyj:llä on yksi osakelaji ja näin ollen kaikilla osakkeilla on yhtäläiset äänestysoikeudet yhtiökokouksissa. Lisätietoa varsinaisesta yhtiökokouksesta on saatavilla Tikkurilan yhtiöjärjestyksestä, joka löytyy yhtiön internetsivuilta osoitteesta <http://www.tikkurilagroup.com/fi/hallinnointi/yhtiöjärjestys/>.

Vuoden 2013 varsinaisen yhtiökokouksen päätökset on esitetty hallituksen vuoden 2013 toimintakertomuksessa. Kaikki yhtiökokouksen materiaalit ja päätökset on julkistettu yhtiön internetsivuilla. Vuoden 2014 varsinainen yhtiökokous pidetään 25.3.2014.

NIMITYSTOIMIKUNTA

Varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen perusteella Tikkurilalla on osakkeenomistajista tai osakkeenomistajien edustajista koostuva nimitystoimikunta, jonka tehtävänä on vuosittain valmistella ja esitellä seuraavalle varsinaiselle yhtiökokoukselle tehtävät ehdotukset hallituksen jäseniksi ja hallituksen jäsenten palkkioiksi. Nimitystoimikuntaan valitaan kolmen suurimman osakkeenomistajan edustajat, minkä lisäksi yhtiön hallituksen puheenjohtaja toimii nimitystoimikunnan asiantuntijajäsenenä.

Nimitystoimikunta kutsutaan kokoon siten, että yhtiön kolmea suurinta Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon rekisteröityä osakkeenomistajaa pyydetään kutakin nimeämään yhden jäsenen nimitystoimikuntaan. Tämän lisäksi Tikkurilan hallituksen puheenjohtaja toimii nimitystoimikunnan asiantuntijajäsenenä.

Nimitystoimikunnan jäsenet olivat tilikaudella 2013 Oras Invest Oy:n hallituksen puheenjohtaja Pekka Paasikivi, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen varatoimitusjohtaja Timo Ritakallio ja Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varman varatoimitusjohtaja Risto Murto. Nimitystoimikunnan neljäs jäsen oli Tikkurila Oyj:n hallituksen puheenjohtaja Jari Paasikivi.

Vuonna 2013 nimitystoimikunta kokoontui kaksi kertaa ja osallistumisaste oli 100 prosenttia.

HALLITUS

Hallituksen tehtävät ja vastuut on määritelty Suomen osakeyhtiölaissa ja muussa asiaankuuluvassa lainsäädännössä. Hallitus valvoo Tikkurilan johtamista ja toimintaa. Hallituksen tärkeimpiä tehtäviä ovat:

- hyväksyä konsernin strategia
- päättää pitkän aikavälin taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet
- hyväksyä vuosittaiset budjetit ja keskipitkän aikavälin liiketoimintasuunnitelmat
- päättää merkittävistä organisaatiomuutoksista sekä yritysostoista ja -myynneistä
- päättää merkittävistä investoinneista sekä merkittävistä kuluista, sitoumuksista ja sisäisistä ohjeistuksista
- päättää olennaisista rahoitukseen ja riskienhallintaan liittyvistä asioista sekä niihin liittyvistä sitoumuksista ja takauksista
- hyväksyä tai vahvistaa ylimmän johdon nimitykset ja palkkiot
- nimittää ja erottaa yhtiön toimitusjohtaja sekä nimittää Tikkurilan johtoryhmän jäsenet
- seurata ja arvioida toimitusjohtajan toimintaa
- varmistaa, että yhtiöllä on riittävät suunnittelu-, tieto- ja valvontajärjestelmät taloudellisen raportoinnin ja riskienhallinnan osalta
- tehdä ehdotukset yhtiökokoukselle muun muassa osingonjaosta ja kutsua yhtiökokous koolle
- valvoa tiedonantopolitiikan noudattamista

- varmistaa, että kirjanpito ja muu taloushallinto ja niihin liittyvä tarkastustoiminta on asianmukaisesti järjestetty

Hallitus edustaa kaikkia osakkeenomistajia, ja sen tulee toimia aina konsernin ja Tikkurila Oyj:n kaikkien osakkeenomistajien parhaan edun mukaisesti.

Tikkurilan hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan 3–7 varsinaisen yhtiökokouksen valitsemaa jäsentä. Jäsenten toimikausi kestää seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun saakka. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan välittömästi varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen. Hallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta. Hallitus on päätösvaltainen, kun paikalla on enemmän kuin puolet jäsenistä. Toimitusjohtaja ja talousjohtaja osallistuvat hallituksen kokouksiin asioiden esittelijöinä ja lakiasiaintoimittajina hallituksen sihteerinä.

Tilikaudella 2013 Tikkurila Oyj:n hallituksessa oli seitsemän jäsentä: Jari Paasikivi (puheenjohtaja), Petteri Walldén (varapuheenjohtaja), Eeva Ahdekivi, Riitta Mynttinen, Pia Rudengren, Harri Kerminen ja Aleksey Vlasov.

Hallituksen kaikki seitsemän jäsentä ovat yhtiöstä riippumattomia ja heistä kuusi on myös riippumattomia merkittävistä osakkeenomistajista. Hallituksen puheenjohtaja Jari Paasikivi on Oras Invest Oyj:n toimitusjohtaja. Oras Invest Oy omistaa noin 18 prosenttia Tikkurila Oyj:n osakkeista, eikä Paasikivi näin ollen ole riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista.

Vuonna 2013 hallitus keskittyi strategian täytäntöönpanon seurantaan.

Hallitustyön tehokkuuden varmistamiseksi hallitus arvioi vuosittain omaa toimintaansa. Tuloksia käytetään hallituksen työskentelytapojen kehittämiseen sekä parantamaan hallituksen ja toimitusjohtajan välistä yhteistyötä.

Vuonna 2013 hallitus kokoontui 10 kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 96 prosenttia.

HALLITUKSEN PALKITSEMINEN

Varsinainen yhtiökokous päätti huhtikuussa 2013 hallituksen jäsenille maksettavista palkkioista. Hallituksen vuoden 2013 vuosipalkkiot olivat seuraavat:

- puheenjohtajan vuosipalkkio 57 000 euroa
- varapuheenjohtajan vuosipalkkio 37 000 euroa
- muiden jäsenten vuosipalkkio 31 000 euroa

Hallituksen vuosipalkkio maksettiin yhtiön osakkeiden ja rahaosuuden yhdistelmänä siten, että vuosipalkkiosta 40 prosenttia maksettiin joko Tikkurilan omistamina tai markkinoilta hankittavina Tikkurilan osakkeina ja 60 prosenttia maksettiin rahana.

Hallituksen vuoden 2013 kokouspalkkiot olivat seuraavat:

- Suomessa asuvat jäsenet 600 euroa kokoukselta
- muissa maissa asuvat jäsenet 1 200 euroa kokoukselta

Puhelinkokouksista maksettiin 600 kokoukselta. Kokouspalkkiota maksettiin myös valiokuntien ko-

kouksista. Matkakustannukset korvattiin konsernin matkustuspolitiikan mukaisesti. Kokouspalkkiot maksettiin rahana.

Hallituksen jäsenet eivät olleet työ- tai toimi-suhteessa Tikkurilaan.

TARKASTUSVALIOKUNTA

Vuonna 2013 tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana toimi Eeva Ahdekivi ja jäsenenä Pia Rudengren sekä Riitta Mynttinen.

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on avustaa yhtiön hallitusta huolehtimaan siitä, että yhtiön taloudellinen raportointi, sisäinen valvonta ja tilintarkastus ovat asianmukaisesti järjestetty ja että Tikkurila toimii lakien, määräysten ja yhtiön hallituksen vahvistamien liiketapaperiaatteiden (Code of Conduct) mukaisesti.

Tikkurilan tarkastusvaliokunnalla ei ole toimeenpanovaltaa. Tarkastusvaliokunta muun muassa:

- arvioi ja valvoo tilinpäätöksen ja osavuosisikastusten laatimista sekä omaisuuserien arvonalentumistestauksia
- käsittelee konsernin riskienhallintaperiaatteita ja -toimintaa
- arvioi lakien, määräysten ja Tikkurilan sisäisten ohjeistusten, kuten liiketapa- ja laskentaperiaatteiden noudattamista, sekä yritys vastuun kehittämistä
- hyväksyy sisäisen tarkastuksen ja ulkopuolisen tilintarkastuksen tarkastussuunnitelman
- valmistelee tilintarkastajien valintaa
- käsittelee selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Vuonna 2013 tarkastusvaliokunta kokoontui neljä kertaa. Osallistumisaste oli 100 prosenttia. Konsernin CFO Jukka Havia toimi valiokunnan sihteerinä. Lisäksi Tikkurilan päävastuullinen tilintarkastaja Toni Aaltonen osallistui kokouksiin ja raportoi tarkastusvaliokunnalle. Tikkurilan sisäinen tarkastaja raportoi tarkastusvaliokunnalle sisäiseen tarkastukseen liittyvistä asioista vuoden aikana.

Vuonna 2013 tarkastusvaliokunta käsiteli konsernin osavuosisikastuksia ennen hallituksen kokouksia, keskusteli tulosohjeistuksesta ja siihen liittyvistä periaatteista, kävi lävitse sisäiset ja ulkoiset tarkastuskertomukset ja tarkastussuunnitelmat sekä valmisteli tilintarkastajien valintaa koskevan ehdotuksen yhtiökokoukselle 2013. Tarkastusvaliokunta myös jatkoi vuonna 2011 aloitettua riskien arviointiin ja hallintaan liittyvää työtä. Lisäksi valiokunnassa keskityttiin compliance-asioihin, erityisesti juridisesta näkökulmasta, riskien hallintaan ja sisäisen tarkastuksen raporttien mukaisten toimenpiteiden seurantaan.

PALKITSEMISVALIOKUNTA

Hallitus perusti maaliskuussa 2012 palkitsemisvaliokunnan käsittelemään johdon palkitsemiseen liittyviä asioita. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Jari Paasikivi, ja jäsenenä Petteri Walldén sekä Harri Kerminen. Vuonna 2013 palkitsemisvaliokunta kokoontui kaksi kertaa, ja kaikki valiokunnan jäsenet olivat paikalla molemmissa kokouksissa.

TOIMITUSJOHTAJA

Hallitus nimittää toimitusjohtajan tehtävänsä ja päättää tämän palkitsemisesta ja muista eduista. Toimitusjohtaja vastaa konsernin päivittäisestä johtamisesta. Toimitusjohtajan johtaa yhtiötä Suomen osakeyhtiölain, hallinnointikoodin ja hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Erkki Järvinen on toiminut Tikkurilan toimitusjohtajana tammikuusta 2009. Toimitusjohtajan tehtäviin kuuluu muun muassa liiketoiminnan johtaminen hallituksen ohjeiden mukaisesti, hallituksen kokouksissa käsiteltävien asioiden valmistelu, hallituksen tekemien päätösten täytäntöönpano sekä muut osakeyhtiölain mukaiset asiat.

KONSERNIN JOHTORYHMÄ

Tikkurila-konsernin johtoryhmän puheenjohtajana toimii toimitusjohtaja. Johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa yhtiön johtamisessa ja kehittämisessä.

Vuonna 2013, kuten myös koko vuoden 2012, Tikkurilan johtoryhmään kuuluivat seuraavat henkilöt:

- Erkki Järvinen, konsernin toimitusjohtaja, johtoryhmän puheenjohtaja
- Jukka Havia, Chief Financial Officer
- Janno Paju, Chief Commercial Officer
- Petri Miettinen, Senior Vice President, toimitusketju & HSEQ
- Kenneth Sundberg, Senior Vice President, tutkimus ja tuotekehitys

Toimitusjohtaja tekee ehdotuksen Tikkurilan johtoryhmän jäsenistä, ja hallitus hyväksyy jäsenen nimitykset sekä palkitsemiseen liittyvät asiat.

Tikkurila toimii lukuisissa maissa, joissa sillä on monia erillisiä juridisia yksiköitä. Tikkurilan toimitusjohtaja vastaa sellaisiin merkittäviin asioihin liittyvästä päätöksenteosta, jotka eivät vaadi hallituksen päätöstä. Paikallinen liiketoimintayksiköiden johto vastaa liiketoimintaan liittyvästä päivittäisestä päätöksenteosta. Tytäryhtiöiden hallituksilla ei ole itsenäistä operatiivista tai muuta merkittäviin asioihin liittyvää päätöksentekooikeutta, mutta paikallisten hallitusten tehtävänä on varmistaa, että paikallisia yksiköitä johdetaan paikallisten lakien ja määräysten sekä Tikkurila-konsernin sisäisten ohjeiden mukaisesti.

TOIMITUSJOHTAJALLE RAPORTOIVAN JOHDON PALKITSEMINEN

Tikkurilan hallitus päättää Tikkurila Oyj:n toimitusjohtajalle suoraan raportoitavien henkilöiden palkitsemisesta sekä työ- ja toimeisuhteiden ehdoista.

TOIMITUSJOHTAJAN PALKITSEMINEN VUONNA 2013

Tikkurila Oyj:n toimitusjohtajalle Erkki Järvisen tilikauden 2013 suoriteperusteinen, kirjanpitoon kirjattu bruttopalkka koostui seuraavista eristä:

	2013		2012	
Kiinteä palkka	425 948,04 euroa	86 %	416 138,56 euroa	64 %
Luontoisedut	14 618,04 euroa	3 %	14 353,00 euroa	2 %
Bonuspalkat	53 375,00 euroa	11 %	220 815,60 euroa	34 %
Palkat yhteensä	493 941,08 euroa	100 %	651 307,16 euroa	100 %

Edellä mainittujen erien lisäksi Erkki Järvisen kuuluu maksuperusteiseen lisäeläkejärjestelmään, jonka kustannus vuonna 2013 oli 60 775,00 euroa (2012: 57 881,00 euroa). Eläkkeen määräytymisperuste on maksuperusteinen. Toimitusjohtajan eläkeikä on 63 vuotta. Toimitusjohtaja kuuluu myös hallituksen 2012 päättämään osakeperusteiseen palkitsemisjärjestelmään, jonka laskennallinen kulu (IFRS) oli tilikaudella 2013 hänen osaltaan yhteensä 236 136,64 (158 607,97) euroa, mikä ei sisälly yllä mainitun taulukon lukuihin.

Toimitusjohtajalle kertyi tilikaudelta 2013 tulospalkkiota, joka maksetaan maaliskuussa 2014. Tulospalkkio voi olla korkeintaan 50 prosenttia veronalaisesta vuosiansiosta.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on 6 kuukautta ja hänelle maksetaan lisäksi 12 kuukauden palkkaa vastaava korvaus, mikäli yhtiö irtisanoo hänet.

Toimitusjohtaja kuului vuosibonusohjelman 2013 sekä vuonna 2012 päätetyn uuden osakeperusteisen sitouttamis- ja kannustinjärjestelmän piiriin. Kannustinohjelmien sisältöä on kuvattu tarkemmin kohdissa "Osakeperusteinen sitouttamis- ja kannustinjärjestelmä 2012-2014 ja 2013-2015" ja "Vuosibonusohjelma".

JOHTORYHMÄN PALKITSEMINEN VUONNA 2013

Muut konsernin johtoryhmän jäsenet kuuluivat vuosibonusohjelman 2013 sekä vuonna 2012 päätetyn uuden osakeperusteisen sitouttamis- ja kannustinjärjestelmän piiriin. Kannustinohjelmien sisältöä on kuvattu tarkemmin kohdissa "Osakeperusteinen sitouttamis- ja kannustinjärjestelmä 2012-2014 ja 2013-2015" ja "Vuosibonusohjelma".

OSAKEPERUSTEINEN SITOUTTAMIS- JA KANNUSTINJÄRJESTELMÄ: ANSAINTAJAKSOT 2012-2014 JA 2013-2015

Tikkurila Oyj:n hallitus päätti 15.2.2012 uudesta osakeperusteisesta järjestelmästä avainhenkilöi-

den sitouttamiseksi ja kannustamiseksi. Tässä järjestelmässä on kolme ansaintajaksoa. Yhtiön hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa. Järjestelmään osallistuminen ja palkkion saaminen edellyttää, että avainhenkilö ostaa markkinoilta Tikkurilan osakkeita järjestelmän ehtojen mukaisesti.

Ansaintajakson 2012–2014 mahdollinen palkkio perustuu Tikkurila-konsernin operatiiviseen käyttökatteeseen (EBITDA) ja nettovelkaan. Palkkioiden maksun edellytyksenä on, että avainhenkilön työ- tai toimisuhte on voimassa vähintään kevääseen 2015 ja että hän omistaa markkinoilta ostamansa Tikkurilan osakkeet. Palkkioiden määrä riippuu ostettujen osakkeiden määrästä ja ansaintakriteerien toteutumisesta. Palkkiot maksetaan osittain joulukuussa 2014 ja osittain keväällä 2015. Puolet palkkioista maksetaan yhtiön osakkeina ja puolet rahana.

Ansaintajakson 2013–2015 mahdollinen palkkio perustuu Tikkurila-konsernin operatiiviseen käyttökatteeseen (EBITDA) ja nettovelkaan. Palkkioiden maksun edellytyksenä on, että avainhenkilön työ- tai toimisuhte on voimassa vähintään kevääseen 2016 ja että hän omistaa markkinoilta ostamansa Tikkurilan osakkeet. Palkkioiden määrä riippuu ostettujen osakkeiden määrästä ja ansaintakriteerien toteutumisesta. Palkkiot maksetaan keväällä 2016 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana.

Osakeperusteisen järjestelmän kohderyhmään kuuluu hallituksen valitsemat kymmenen konsernin tai sen merkittävien liiketoiminta-alueiden johtoon kuuluvaa henkilöä. Yhtiö on kirjannut tästä järjestelystä konsernin tuloslaskelmaan henkilöstökuluja IFRS 2 -standardin mukaisesti vuoden 2012 toisesta vuosineljänneksestä alkaen kunkin järjestelmään kuuluvan henkilön tekemien osakeostojen mukaisesti.

Osakeperusteista sitouttamis- ja kannustinjärjestelmää ja sen taloudellisia vaikutuksia on

kuvattu tarkemmin tilikauden 2013 konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 37. Tilikaudella 2013 tästä järjestelmästä kirjattiin konsernitilinpäätöksen henkilöstökuluina noin 1,1 miljoonaa euroa (2012: noin 0,5 miljoonaa euroa), ja järjestelmän laskennallinen kokonaisarvo oli tilinpäätöshetkellä 31.12.2013 yhteensä noin 3,0 miljoonaa euroa (31.12.2012: 2,4 miljoonaa euroa).

VUOSIBONUSOHJELMA

Tikkurila Oyj:n hallitus hyväksyi 3.12.2012 vuosibonusohjelman tilikaudelle 2013.

Tähän bonusohjelmaan kuuluvat Tikkurilan johtoryhmän jäsenet, liiketoimintayksiköiden ja funktioiden johtotason työntekijät, Tikkurila-konserniin kuuluvien yhtiöiden toimitusjohtajat sekä valikoidut johtajat ja asiantuntijat, jotka ovat Tikkurila-konserniin kuuluvissa yhtiöissä erityisissä asemassa. Ohjelman piiriin kuului yhteensä 103 henkilöä tilikaudella 2013 (2012: 110).

Bonuskriteerit käsittävät Tikkurila-konsernin tilikauden 2013 operatiivisen rahavirran, liikevaihdon kasvun ja operatiivisen liiketuloksen (EBIT), sekä lisäksi funktio-, alue-, yritys- tai tiimikohtaisia tavoitteita ja henkilökohtaisia tavoitteita. Keskimäärin 70 % kokonaispalkitsemisesta on sidottu konsernin rahavirralle, liikevaihdon kasvulle ja liiketulokseen asetettuihin vuositasavoitteisiin.

Tikkurila Oyj:n hallitus päätti 6.11.2013 tilikauden 2014 vuosibonusavoitteista. Bonuskriteerit käsittävät Tikkurila-konsernin tilikauden 2014 liikevaihdon kasvun, operatiivisen rahavirran ja operatiivisen liiketuloksen (EBIT), sekä lisäksi funktio-, alue-, yritys- tai tiimikohtaisia tavoitteita ja henkilökohtaisia tavoitteita.

HALLITUKSEN JA JOHDON PALKITSEMINEN, YHTEENVETO

PALKITSEMINEN TILIKAUDELLE 2013, BRUTTO, TUHANSINA EUROINA

suoriteperusteisesti, ts. ei maksuperusteisesti esitettyinä

	henkilöitä	Palkkiot, Tikkurila Oyj:n osakkeina	Palkkiot, rahana	Palkkiot yhteensä
Hallitus				
Hallituksen puheenjohtaja	1	22,8	42,6	65,4
Muut hallituksen jäsenet, yhteensä	6	76,8	174,0	250,8
Hallitus, yhteensä	7	99,6	216,6	316,2

	henkilöitä	Kiinteä palkka	Luon- tois- edut	Kiinteä palkit- minen yhteensä	Vuosi- bonus	Osakeperus- teinen palkit- seminen*	Muuttuva palkitse- minen yhteensä	Lisäeläke	Palkitseminen yhteensä
Konsernin johtoryhmä									
Toimitusjohtaja	1	425,9	14,6	440,6	53,4	236,1	289,5	60,8	790,9
Muut johtoryhmän jäsenet, yhteensä	4	631,0	34,8	665,9	66,9	402,4	469,3	0,0	1 135,2
Konsernin johtoryhmä, yhteensä	5	1 057,0	49,5	1 106,4	120,2	638,6	758,8	60,8	1 926,0

* IFRS 2 -standardin perusteella konsernituloslaskelmaan 2013 kirjatut henkilöstökulut; maksetaan vasta joulukuussa 2014/kevällä 2015/kevällä 2016, ja edellyttää useiden eri ehtojen täyttymistä; perustuu osakeperusteisen sitouttamis- ja kannustinjärjestelmän ansaintajaksioihin 2012-2014 ja 2013-2015

TILINTARKASTUS

Yhtiöjärjestyksen mukaan Tikkurilalla on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilikaudelle 2013 tilintarkastusyhteisöksi valittiin KPMG Oy Ab.

Hallituksen tarkastusvaliokunta valmistelelee tilintarkastajan valintaprosessia. Tilintarkastajan peräkkäisten yhteenlaskettujen toimikausien kesto voi olla enintään seitsemän vuotta. Tikkurilan nykyinen päävastuullinen tilintarkastaja Toni Aaltonen KPMG Oy Ab:ltä on aloittanut tässä tehtävässä tilikaudella 2012.

Lakisäätteisessä tilintarkastuksessa tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa Tikkurila Oyj:n kirjanpito (pohjautuu Suomen kirjanpitolakiin), Tikkurila-konsernin kirjanpito (IFRS), hallituksen toimintakertomus, tilinpäätös liitetietoineen sekä yhtiön hallinto. Tikkurilan tilikausi on kalenterivuosi. Tilintarkastaja raportoi pääasiassa tarkastusvaliokunnan kautta, mutta osallistuu vuodessa vähintään yhteen hallituksen kokoukseen. Tilintarkastaja myös tarkastaa, että erillisenä kertomuksena annettu selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on annettu ja että sen taloudellisiin raportointiprosesseihin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteittäinen kuvaus on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa.

Varsinainen yhtiökokous valitsee tilintarkastajan yhdeksi toimikaudeksi kerrallaan. Tilintarkastaja raportoi hallitukselle vähintään kerran vuodessa sekä osallistuu hallituksen tarkastusvaliokunnan kokouksiin.

Vuonna 2013 KPMG:n tilintarkastuspalkkiot olivat 404 (2012: 353) tuhatta euroa ja muiden palvelujen palkkiot yhteensä 83 (55) tuhatta euroa. Tilikaudella 2013 konserniyhtiöiden muille tilintarkastusyhteisöille kuin KPMG:lle suoritettujen tilintarkastuspalkkioiden määrä oli 92 (132) tuhatta euroa ja muista palveluista suoritettu palkkiot 47 (87) tuhatta euroa.

SISÄINEN VALVONTA

Tikkurilassa on sisäisen valvonnan järjestelmä, jonka tarkoituksena on

- suojella omaisuuden arvoa
- varmistaa toiminnan tarkoituksenmukaisuus ja tehokkuus, mukaan lukien
- taloudellisen ja toiminnallisen raportoinnin luotettavuus
- säännösten ja toimintaperiaatteiden noudattaminen
- toiminnan tavoitteidenmukaisuus

Sisäinen valvonta on olennainen osa kaikkea Tikkurilan toimintaa ja kattaa konsernin kaikki tasot. Sisäisen valvonnan toteuttamisesta vastaa yhtiön koko henkilöstö ja sen toimivuutta seurataan esimiesten toimesta osana operatiivista johtamista.

Sisäisen valvonnan tärkeimmät osa-alueet ovat

- johtamistapa- ja organisaatiokulttuuri
- riskien arviointi
- valvontatoimenpiteet
- raportointi ja tiedonvälitys
- seuranta ja tarkastus

Tikkurilan arvot, liiketapaperiaatteet ja konsernitason toimintaohjeet luovat perustan yhtiön hallinnoinnille ja sisäiselle valvonnalle. Tikkurilan jokaisella työntekijällä on oikeus ja velvollisuus tehdä ilmoitus konsernin Compliance Officerille tai sisäiselle tarkastukselle, tarvittaessa nimettömänä, lain, liiketapaperiaatteiden ja konserniohjeiden vastaisesta toiminnasta.

TALOUDELLISEN RAPORTOINNIN PROSESSI

Jokainen Tikkurila-konsernin tytäryhtiö laatii kuukausittain ennalta määritellyn raportointimallin, konsernin raportointimanaaliin ja -aikataulun mukaisesti IFRS-perusteisen tuloslaskelman, taseen, rahavirtalaskelman ja ennusteen tulevasta kehityksestä. Yhtiöt raportoivat lisäksi neljännesvuosittain tuloslaskelma- ja tase-erittelyt sekä taseen ulkopuoliset vastuut. Emoyhtiö yhdistelee kaikkien konserniyhtiöiden raportoidut tiedot konsernilaskelmaksi ja segmenttilaskelmiksi, mikä perusteella muun muassa yhtiön hallitukselle ja konsernin johdolle toimitetaan säännölliset kuukausiraportit.

Konserniyhtiöiden raportointiaikataulua seurataan päiväkohtaisesti, ja paikallisten yhtiöiden sekä konsernitason controllerien tehtävänä on varmistaa, että raportointi on oikea-aikaista ja oikeansisältöistä. Lisäksi konsernihallinnon analytiikkayksikkö, joka on riippumaton liiketoimintayksiköistä ja eri funktioista, analysoi historiallista taloustietoa ja tulevaisuuden ennusteita muun muassa eri yksiköiden välillä, verrattuna historiaan ja verrattuna asetettuihin budjetteihin tai muihin tavoitteisiin.

Konsernin ja liiketoiminta-alueiden johto vieraillee säännöllisesti liiketoimintayksiköissä. Yhtiöiden taloudellinen raportointi on osa ylimmän johdon raportointia, ja näin säännöllisen seurannan piirissä.

SISÄISEN VALVONTAAN LIITTYVÄT TOIMET VUONNA 2013

Sisäinen valvonta pyrkii toiminnallaan lisäämään sääntöjen noudattamista koko konsernissa sekä tukee liiketoiminnan tavoitteiden saavuttamista. Liiketoimintatavat pohjautuvat Tikkurilan liiketapaperiaatteisiin ja muihin ohjeistuksiin.

Vuoden 2013 aikana muun muassa seuraavia toimenpiteitä toteutettiin sisäiseen valvontaan liittyen:

- vuonna 2012 aloitettuja organisaatorakenteen muutoksia jatkettiin, ja osana tätä muutosta tilikauden 2013 jälkimmäisellä puoliskolla sisäiseen valvontaan nimettiin oma nimetty vastuuhenkilö valvonnan käytännön toimenpiteiden toteuttamiseksi eri puolilla konsernia; ja
- sisäistä hallinnointimallia hienosäädettiin perustamalla uudet sisäiset aluetason hallituselimet, jotka toimivat linkkinä konsernijohdon ja paikallisjohdon välillä; lisäksi perustettiin sisäinen ohjausryhmä valvomaan ja koordinoimaan IT-sovellushankkeita; ja
- erityistä huomiota kiinnitettiin siihen, että sisäisen tarkastuksen ja tilintarkastajien havaintojen ja suositusten täytäntöönpano etenee.

Tilikaudella 2012 koko konsernissa tuli käyttöön ulkopuolisen palveluntarjoajan ns. whistle blowing -sovellus, jota kautta konsernin työntekijät tai yhteistyökumppanit voivat tehdä anonyymisti ilmoituksia väärinkäytösepäilyistä. Tilikauden 2013 aikana tämän järjestelmän kautta tuli joitakin ilmoituksia, joista ei ilmennyt mitään olennaisia väärinkäytöksiä.

SISÄINEN TARKASTUS

Sisäinen tarkastus vastaa konsernin riippumattomasta arviointi- ja varmennustoiminnasta, jonka keskeisenä tehtävänä on tukea konsernin johtoa ja hallitusta niiden valvontatehtävissä. Tarkastusvaliokunta on hyväksynyt Tikkurilan sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen. Tarkoituksena on arvioida ja osallistua konsernin riskienhallinnan, valvonnan ja hallinnointijärjestelmien parantamiseen. Sisäisellä tarkastuksella on rajoittamaton pääsy kaikkiin Tikkurilan tietoihin. Sisäinen tarkastus keskittyy sekä liiketoimintayksiköiden säännölliseen tarkastukseen että liiketoimintaprosessien tarkastukseen. Vuosittaiset suunnitelmat laaditaan Tikkurila-konserniin kohdistuvien riskien olennaisuusarviointin perusteella.

Sisäinen tarkastus raportoi säännöllisesti tarkastusvaliokunnalle. Tikkurilan toimitusjohtaja toimii sisäisen tarkastajan hallinnollisena esimiehenä.

Tilintarkastajat käyvät vuoden aikana säännöllisesti lävitse sisäisen tarkastuksen suunnitelmia ja havaintoja.

Vuoden 2011 alusta alkaen Tikkurilalla on ollut oma sisäinen tarkastaja, joka vastaa sisäisen tarkastuksen tehtävistä ulkopuolisten asiantuntijoiden avustuksella. Lisäksi konsernin sisäisiä ad hoc -projektyrhyimiä, joiden jäsenet on valittu Tikkurila-konsernin eri yhtiöistä, on hyödynnetty tiettyjen sisäisen tarkastuksen tehtävien toteuttamisessa.

SISÄINEN TARKASTUSTOIMINTA VUONNA 2013

Vuonna 2013 sisäinen tarkastus teki tiettyihin teemoihin perustuvia tarkastuksia, joiden tavoitteena oli kattaa kaikki Tikkurilan tärkeimmät markkinat. Prosessiperusteisia usean maan kattavia tarkastuksia tehtiin markkinointiin, henkilöstöhallinnon prosesseihin ja epäsuoriin ostoisiin liittyen. Tavoitteena oli muun muassa löytää ja ottaa käyttöön tarkastuksissa löydetty parhaat käytännöt kaikissa Tikkurilan tytäryhtiöissä sekä yhdistää toimintoja ja korjata mahdolliset puutteet. Lisäksi toteutettiin kolme maakohtaista tarkastusta sekä käytiin läpi edellisen vuoden tarkastusraporttien suositusten täytäntöönpanon etenemistä.

SISÄINEN TARKASTUSSUUNNITELMA TILIKAUDELLE 2014

Perustuen tarkastusvaliokunnan vahvistamaan suunnitelmaan sisäinen tarkastus tulee vuonna 2014 keskittymään edellisvuosien tarkastussuosituksen täytäntöönpanoon sekä IT-työkalujen kehittämiseen johdon, tarkastuksen kohteena olevien toimintojen sekä sisäisen tarkastuksen käyttöön. Suunnitelmana on suorittaa teemakohtaisia tarkastuksia pääsyoikeuksiin ja informaatioturvallisuuteen liittyen sekä aloittaa vuoden 2014 aikana toimenpiteitä ympäristö- ja riskienhallinta-temoihin liittyen. Lisäksi tarkoituksena on tehdä kaksi maakohtaista tarkastusta kyseisten maaorganisaatioiden kannalta relevanttien funktioiden ja toimintojen näkökulmasta.

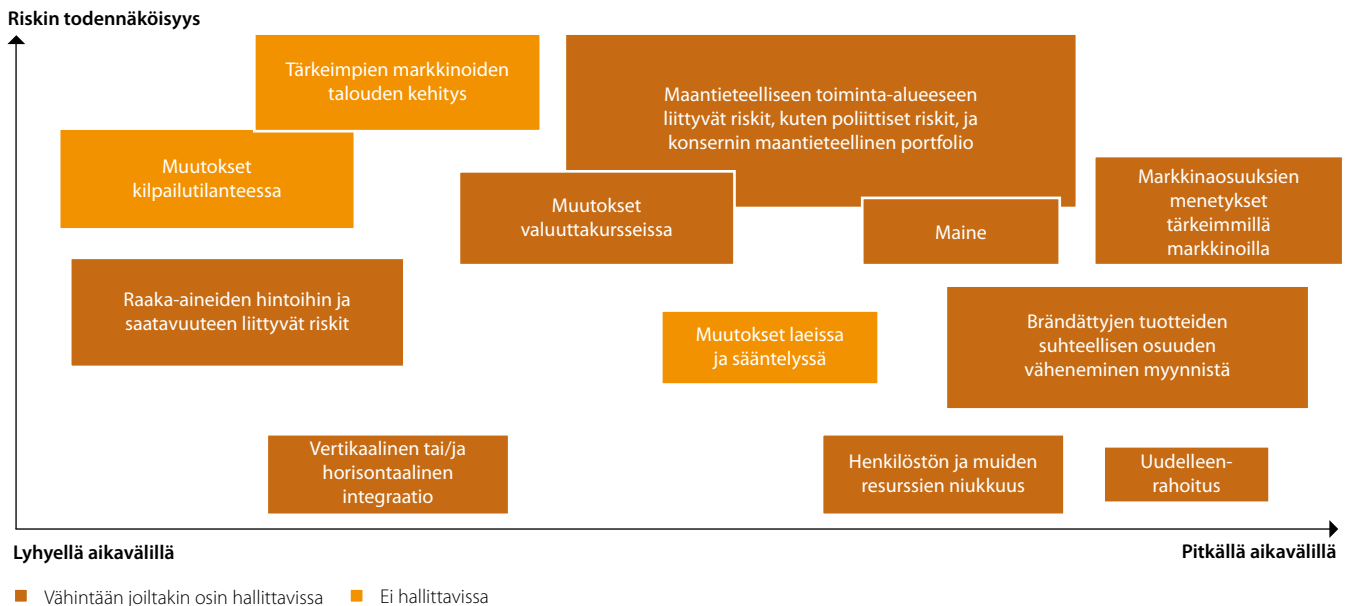
RISKIT

Tikkurilan liiketoimintaan liittyy monia riskejä, joista osa voi olla merkittäviä. Koska konsernin liiketoiminnot jakautuvat useaan maantieteelliseen alueeseen ja monenlaisiin tuotteisiin ja asiakas-segmentteihin, eri riskien määrä, todennäköisyys ja vaikutukset saattavat vaihdella eri liiketoimintayksiköiden välillä. Merkittävien riskien toteutumisella voi olla huomattava negatiivinen vaikutus

Tikkurilan liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan ja liiketoiminnan tulokseen.

Tikkurilaa kohdistuu erilaisia riskejä, kuten strategisia, operatiivisia, taloudellisia ja vahinkoriskejä. Riskit arvioidaan ja niitä hallitaan riskityypin ja riskin ominaisuuksien mukaan. Tikkurilan merkittävimmät riskit liittyvät strategiaan ja operatiivisiin riskeihin, vaikkakin kaikki riskiryhmät pitävät sisällään sellaisia riskejä, jotka voivat vaikuttaa merkittävästi Tikkurilan liiketoimintaan.

Tikkurilan kannalta olennaiset, hallituksen määrittämät riskit on esitetty tiettyjen yksinkertaistettujen oletusten pohjalta seuraavassa kaaviossa. Kuplan koko kuvaa riskiluokan mahdollista rahallista vaikutusta ja kuplan väri kertoo, ovatko riskit sisäisesti hallittavissa vai ulkoisten olosuhteiden aikaansaamia. Riskit jaetaan niiden todennäköisen ajoittumisen mukaan, vaikka suurimmalla osalla on sekä lyhytaikaisia että pitkäaikaisia vaikutuksia.

Tikkurilan oman sisäisen arvion mukaan tilikauden 2012 lopun tilanteeseen verrattuna makrotaloustilanne on edelleen heikentynyt monilla Tikkurilalle keskeisillä markkinoilla, minkä seurauksena Tikkurilan tuotteiden kysyntä on heikentynyt ja kuluttajien luottamus on heikentynyt. Yleisen taloudellisen epävarmuuden lisäksi ja osin sen seurauksena, myös valuutariskit ovat lisääntyneet ja vuoden 2013 jälkimmäiseltä puoliskolta alkaen useiden Tikkurilan liiketoiminnalle keskeisten valuuttojen kurssit ovat heikentyneet euroon verrattuna, millä on ollut ja voi olla jatkossakin haitallista vaikutusta konsernin liikevaihtoon ja kannattavuuteen. Yhteiskunnan yleinen digitalisoituminen on nopeutunut, mikä voi jatkossa vaikuttaa muun muassa Tikkurilan logistiikkaan ja tuotteiden jakelukanaviin. Lyhyellä aikavälillä raaka-aineiden hintariskit ovat pienentyneet, mutta tiettyjen raaka-

ka-aineryhmien saatavuuteen liittyvät riskit ovat kuitenkin lisääntyneet, osin sääntelystä ja osin raaka-ainemarkkinoista johtuen. Kiristynyt sääntelykehikko on myös aiheuttanut lisäkustannuksia ja haasteita tuotannossa ja jakelussa sekä aiheuttanut lisätyötä mm. tuoteturva-asioissa. Yllä mainittujen seikkojen lisäksi muut keskeiset riskit eivät ole merkittävästi muuttuneet vuoden 2012 lopun tilanteesta.

Tikkurilalle relevantteja riskejä koskevaa informaatiota löytyy myös hallituksen 2013 toimintakertomuksesta.

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa ne riskit, jotka saattavat estää yhtiötä saavuttamasta liiketoimintatavoitteensa. Riski voidaan määrittellä epävarmuustekijäksi, joka vaikuttaa Tikkurilan lii-

ketoimintaan ja kykyyn saavuttaa tuloksensa.

Tikkurila pyrkii tunnistamaan, analysoimaan, arvioimaan ja reagoimaan riskeihin järjestelmällisesti ja proaktiivisesti. Tikkurilan tavoitteena on halutun kokonaisriskitason saavuttaminen ja toiminnan jatkuvuuden varmistaminen.

Tikkurilan hallitus määrittelee riskienhallinnan pääperiaatteet ja hyväksyy konsernin riskienhallintapolitiikan, ja tarkastusvaliokunta avustaa hallitusta riskienhallinnan valvonnassa. Tikkurilassa liiketoimintayksiköt ja funktiot vastaavat oman toiminta-alueensa riskien tunnistamisesta, raportoinnista ja valvonnasta sekä riskienhallinnasta.

Tikkurilassa riskienhallinta toteutetaan vastuualueittain soveltaen yhteisesti sovittua riskien arviointimallia, jossa käytetään myös riskirekisterejä. Riskien arvioinnissa ja -hallinnan kehittämisessä käytetään tarvittaessa ulkopuolisia neuvonantajia.

Riskeistä raportoidaan säännöllisesti johdolle ja hallitukselle sekä osana Tikkurilan ulkoista raportointia. Raportteihin kootaan kuvaukset riskeistä sekä niiden toteutumisen todennäköisyydestä ja vakavuudesta.

Osa riskienhallintatoimenpiteistä hoidetaan keskitetysti kustannusedun saavuttamiseksi ja riittävän suojaustason varmistamiseksi. Tällaisia ovat esimerkiksi tietyt konsernin vakuutusohjelmat, kuten toiminta- ja tuotevastuuvakuutus, kuljetusvakuutus, suurimpien tehtaiden omaisuus- ja keskeytysvakuutukset sekä rahoitusriskien suojaustoimet. Tikkurilan johtoryhmä ja hallitus arvioivat merkittäviin investointeihin ja yritysostoihin liittyvät riskit.

Toimitusjohtaja ja johtoryhmä vastaavat konsernin riskienhallintatoiminnan toteutumisesta. Hallitus on vastuussa riskienhallinnan päämenetelytapojen ja -periaatteiden hyväksymisestä sekä Tikkurilan riskinsietotason määrittelystä. Hallitus ja tarkastusvaliokunta hyväksyvät ja seuraavat raportointimenettelyä sekä valvovat konsernin liiketoiminta- ja hallinnointiprosessien riittävyttä, sopivuutta ja tehokkuutta.

RISKIENHALLINTA VUONNA 2013

Vuonna 2013 konserni jatkoi edelleen riskistrategian ja riskienhallintaprosessin kehittämistä. Yleisesti toiminnassa painopisteenä oli joustavuuden lisääminen, jotta konserni pystyy toimimaan kannattavasti nopeasti vaihtuvissa markkinaolosuhteissa. Lisäksi raaka-aine- ja tuoteportfolioiden harmonisointityötä jatkettiin operatiivisen tehokkuuden lisäämiseksi ja riskien pienentämiseksi. Yhtiö lanseerasi vuoden alussa korruption vastaisen politiikan, sekä toteutti loppuvuoden aikana koko henkilöstöä koskevan liiketapaperiaatteiden koulutuksen. Hallituksen tarkastusvaliokunnassa käytiin läpi konsernin riskitoleranssia ja sen kvantifiointia ja raportointia. Tietosuojariskeihin liittyviä toimenpiteitä toteutettiin tai käynnistettiin: muun muassa sisäisiä prosesseja tarkennettiin, uusia ohjeistuksia laadittiin ja vuoden lopussa aloitettiin uuden käyttöoikeuksien hallintaan liittyvän sovelluskokonaisuuden käyttöönotto.

RISKIENHALLINTASUUNNITELMA VUODELLE 2014

Kuten 2013 myös vuonna 2014 tavoitteena on edelleen kehittää riskien tunnistamista, raportointia ja hallintaa, sekä soveltuvin osin ottaa käyttöön riskitoleranssia kuvaavat kvantitatiiviset mittarit strategian täytäntöönpanon ja resurssien allokoinnin tueksi.

SISÄPIIRIASIOIDEN HALLINTA

Tikkurila Oyj:n sisäpiiri koostuu Suomen arvopaperimarkkinalain mukaisesti ilmoitusvelvollisista sisäpiiriläisistä, pysyvistä yrityskohtaisista sisäpiiriläisistä ja hankekohtaisista sisäpiiriläisistä.

Ilmoitusvelvollisia sisäpiiriläisiä ovat asemansa perusteella hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, yhtiön johtoryhmän jäsenet ja tilintarkastusyhteisön päävastuullinen tilintarkastaja. Tikkurila Oyj:n pysyviä yrityskohtaisia sisäpiiriläisiä ovat yhtiön lakiasiainjohtajan erikseen määrittelemät ja Tikkurilan toimitusjohtajan hyväksymät henkilöt.

Tikkurila Oyj noudattaa NASDAQ OMX Helsingin Oyj:n sisäpiiriohjetta, jonka mukaan sisäpiiriläi-

sen on suositeltavaa ajoittaa kaupankäynti yhtiön osakkeilla ajankohtiin, jolloin markkinoilla on mahdollisimman täydellinen tieto osakkeen arvoon vaikuttavista seikoista. Tämän ja yhtiön hallituksen päätöksen perusteella Tikkurilan pysyvät sisäpiiriläiset eivät saa käydä kauppaa yhtiön arvopapereista ajankaksolla, joka alkaa raportointikauden lopusta ja päättyy seuraavan osavuositarkastuksen tai tilinpäätöksen julkaisuun.

HILJAINEN JAKSO

Tikkurila pitää ennen tilinpäätösten ja osavuositarkastusten julkaisua niin sanotun hiljaisen ajanjakson. Jakso alkaa kyseisen raportointikauden päättymisestä ja kestää aina raportointikauden tilinpäätösten tai osavuositarkastuksen julkaisuun asti. Hiljaisen ajanjakson aikana Tikkurilan edustajat eivät ole pääomamarkkinoiden edustajien käytävissä eivätkä keskustele Tikkurilan taloudellisesta kehityksestä tai markkinoiden kehityksestä.

NÄKYMÄT

Tikkurila julkistaa ohjeistuksen (guidance) osavuositarkastuksissa ja tilinpäätöstiedotteessa sekä hallituksen toimintakertomuksessa. Tikkurila arvioi näkymiä ainoastaan siltä ajalta, kun se on kohtuullisesti mahdollista. Näkymät sisältävät johdon sanallisen arvion tulevasta liikevaihdosta ja kannattavuudesta. Arvio voi sisältää myös muuta tietoa. Mitään muita ennusteita ei anneta eikä mihinkään muihin tulevaisuudennäkymiä koskeviin kysymyksiin vastata, ellei yhtiö päättää päivittää ohjaustaan, jolloin se julkaisee päivityksestä prössi tiedotteen. Kaikki päivitykset julkaistaan ilman aiheutonta viivästystä, kun saatavilla on riittävän selkeä näkemys tulevaisuudesta.

VIESTINTÄ

Tikkurila on sitoutunut avoimuuteen, mikä merkitsee ennakoivaa, avointa, luotettavaa, johdonmukaista, puolueetonta ja ajankohtaista viestintää.

Tikkurilan osakkeet on listattu NASDAQ OMX Helsingissä. Tikkurila noudattaa tiukasti kaikkia listautuneita yhtiöitä koskevia tiedonantovaatimuksia. Tikkurila noudattaa Suomen arvopaperimarkkinayhdistyksen laatimaa yhtiöiden hallinnointikoodia. Lisäksi Tikkurilan omat sisäiset politiikat, kuten yhteiskuntavastuu- ja liiketapaperiaatteet, ohjaavat viestintää.

Tikkurilan viestinnän tavoitteena on tukea yhtiön osakkeen arvon oikeaa muodostusta julkaisemalla riittävästi tietoa yhtiön taloudellisesta asemasta, strategiasta ja tavoitteista. Hallitus on hyväksynyt tiedonantopolitiikan, joka määrittelee pääperiaatteet rahoitusmarkkinoiden, sijoittajien ja muiden osapuolten kanssa viestimiselle. Tikkurilan verkkosivuilta löytyy kaikki tiedonantovelvollisuuden puitteissa julkistettu tieto.

SUOMEN LISTAYHTIÖIDEN HALLINNOINTIKOODIN NOUDATTAMINEN

Suomen listayhtiöiden 1.10.2010 voimaanastunut hallinnointikoodi sisältää 55 suositusta. Koodi sisältää myös niin sanotun noudata tai selitä -periaatteen (comply or explain). Tikkurila noudattaa täysin suosituksia.

TIETOA HALLITUKSEN JÄSENISTÄ

JARI PAASIKIVI

s. 1954, KTM

Toimitusjohtaja, Oras Invest Oy
Hallituksen jäsen vuodesta 2008 ja puheenjohtaja vuodesta 2010

Tarkastusvaliokunnan jäsen 2010-2012, palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja vuodesta 2012, nimitystoimikunnan asiantuntijajäsen vuodesta 2010

Riippumaton yhtiöstä, mutta ei sen merkittävästä osakkeenomistajasta

Suomen kansalainen

Tikkurilan osakkeita 31.12.2013: 73 594

Keskeinen työkokemus

Jari Paasikivi on toiminut Oras Investin toimitusjohtajana vuodesta 2006 lähtien. Paasikivi toimi useissa tehtävissä Oras Oy:ssä vuosina 1989-2007, mukaan lukien konsernin toimitusjohtajana vuosina 2002-2007, toimitusjohtajana vuosina 1994-2001 ja tehtaantohtajana vuosina 1989-1994.

Luottamustehtävät

Uransa aikana Paasikivi on toiminut useiden eri yhtiöiden hallituksen jäsenenä. Hän on ollut Kemira Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta 2012 ja nimitystoimikunnan jäsen vuodesta 2009. Hän on ollut Uponor Oyj:n hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2008 alkaen. Paasikivi on toiminut Oras Oy:n hallituksen jäsenenä vuodesta 1982 alkaen ja hallituksen puheenjohtajana vuodesta 2013 alkaen. Hän on ollut Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman hallintoneuvoston varsinainen jäsen ja Teknologiateollisuus ry:n hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2012 alkaen ja Elinkeinoelämän keskusliitto ry:n hallituksen jäsen vuodesta 2013 alkaen.

PETTERI WALLDÉN

s. 1948, DI

Hallituksen jäsen vuodesta 2008 ja varapuheenjohtaja vuodesta 2010

Palkitsemisvaliokunnan jäsen vuodesta 2012

Riippumaton hallituksen jäsen

Suomen kansalainen

Tikkurilan osakkeita 31.12.2013: 5 346

Keskeinen työkokemus

Petteri Walldén toimi toimitusjohtajana Alteams Oy:ssä vuosina 2007-2010, Onninen Oy:ssä vuosina 2001-2005 ja Ensto Oy:ssä vuosina 1996-2001. Hän on myös toiminut Nokia Kaapeli Oyj:n ja Sako Oyj:n toimitusjohtajana.

Luottamustehtävät

Petteri Walldén on ollut Staffpoint Holding Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta 2012, ONE Nordic Holding Ab:n hallituksen jäsen vuodesta 2011, Comptel Oyj:n ja Teleste Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta 2009, Kuusakoski Group Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta 2007, Nokian Renkaat Oyj:n hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2006 sekä SE Mäkinen Logistics Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta 1996.

EEVA AHDEKIVI

s. 1966, KTM
Sijoitusjohtaja, Solidium Oy
Hallituksen jäsen vuodesta 2009
Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja vuodesta 2010
Riippumaton hallituksen jäsen
Suomen kansalainen
Tikkurilan osakkeita 31.12.2013: 4,524

Keskeinen työkokemus

Eeva Ahdekivi on ollut Solidiumin sijoitusjohtaja vuodesta 2009. Ennen sitä hän oli johtava erityisasiantuntija Valtioneuvoston omistusohtajasosastolla vuosina 2007–2009, johtaja Pohjola Omaisuudenhoidon Oy:ssä vuosina 2004–2006 ja partnerina Conventum Oy:ssä vuosina 1997–2003. Ahdekivi on myös toiminut johtajana Merita Corporate Finance Oy:ssä.

RIITTA MYNTTINEN

s. 1960, insinööri, MBA
Vice President, Minerals Technologies Europe NV
Hallituksen jäsen vuodesta 2011
Tarkastusvaliokunnan jäsen vuodesta 2012
Riippumaton hallituksen jäsen
Suomen kansalainen
Tikkurilan osakkeita 31.12.2013: 2 389

Keskeinen työkokemus

Riitta Mynttisellä on korkeatasoista liiketoimintaosaamista Euroopasta, Yhdysvalloista ja Aasiasta pinnoite-, kemikaali- ja paperiteollisuudesta. Ennen tämän hetkistä toimenkuvaa hän oli vastuussa Specialty Mineralsin Euroopan paperiliiketoiminnasta. Mynttinen tuli Minerals Technologies -yhtiöön kansainvälisesti tunnetulta Rohm and Haasilta, jossa hän työskenteli erilaisissa liikkeenjohdon tehtävissä, viimeksi myynti- ja markkinointijohtajana.

Luottamustehtävät

Riitta Mynttinen on ollut Suomen Rahapajan hallituksen jäsen vuodesta 2010.

PIA RUDENGREN

s. 1965, M.Sc. (BA & Econ.)
Hallituksen jäsen vuodesta 2009
Tarkastusvaliokunnan jäsen vuodesta 2010
Riippumaton hallituksen jäsen
Ruotsin kansalainen
Tikkurilan osakkeita 31.12.2013: 3 162

Keskeinen työkokemus

Pia Rudengren toimi W Capital Management AB:n varatoimitusjohtajana vuosina 2001–2005. Vuosina 1990–2001 Rudengren toimi eri tehtävissä Investor AB:ssa, viimeksi talousjohtajana ja johtoryhmän jäsenenä vuosina 1998–2001.

Luottamustehtävät

Pia Rudengren on ollut hallituksen jäsenenä Kappahl AB:ssa vuodesta 2013, Metso Oy:ssä vuosina 2009–2013 ja Valmet Oy:ssä vuoden 2013 lopusta alkaen. Rudengren on ollut hallituksen jäsenenä Swedbank AB:ssa vuodesta 2009, Social Initiative Norden AB:ssa vuodesta 2008 ja hallituksen puheenjohtajana vuodesta 2011 sekä hallituksen jäsenenä Duni AB:ssa ja WeMind AB:ssa vuodesta 2007.

HARRI KERMINEN

s. 1951, DI, MBA
Hallituksen jäsen vuodesta 2012
Palkitsemisvaliokunnan jäsen vuodesta 2012
Riippumaton hallituksen jäsen
Suomen kansalainen
Tikkurilan osakkeita 31.12.2013: 1,641

Keskeinen työkokemus

Harri Kerminen toimi Kemira Oyj:n toimitusjohtajana 2006–2012. Sitä ennen hän oli johtaja Kemira Pulp&Paper -liiketoiminta-alueella 2006–2007, johtaja Kemira Specialty -liiketoiminta-alueella 2000–2006, Kemira Pigments Oy:n toimitusjohtaja 2002–2003, Kemira Chemicals Oy:n hallintojohtaja 1996–2000, tehtaanjohtaja Kemira Oyj:n Oulun tehtailla 1994–1996, tuotantojohtaja Kemira Kemi AB:ssä 1990, sekä projektipäällikkö tehdasrakennushankkeissa Suomessa, Ruotsissa, Belgiassa ja USA:ssa: Kemira Oy:n palveluksessa 1989–1994.

Luottamustehtävät

Harri Kerminen on ollut Finpro ry:n hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2011 alkaen, ja hallituksen jäsen vuodesta 2010 alkaen. Kerminen on ollut hallituksen jäsen Finnair Oy:ssä ja Teollisuuden ja Työnantajain keskusliiton (TT) -säätiosä vuodesta 2011 alkaen sekä Metgen Oy:ssä, Outokumpu Oy:ssä, Normet Oy:ssä ja Achemos Grupe:ssa vuodesta 2012 alkaen.

ALEKSEY VLASOV

s. 1957, Medical Doctor
Geotech Holdingin johtaja
Hallituksen jäsen vuodesta 2012
Riippumaton hallituksen jäsen
Venäjän kansalainen
Tikkurilan osakkeita 31.12.2013: 1 619

Keskeinen työkokemus

Aleksey Vlasov on toiminut JSC Gazpromissa Deputy General Directorina 2003–2008 ja Russian Technology Fundin johtajana 1995–2003. Lisäksi hän on Association of Foreign Economic Cooperation "Nauka-Services":in perustaja ja toimi sen markkinointijohtajana Pietarissa 1987–1995.

Luottamustehtävät

Aleksey Vlasov on ollut hallituksen jäsenenä Nokian Renkaat Oy:ssä vuodesta 2006 alkaen.

TIETOA KONSERNIN JOHTORYHMÄN JÄSENIÄ

ERKKI JÄRVINEN

s. 1960, KTM
Tikkurilan toimitusjohtaja
Johtoryhmän puheenjohtaja vuodesta 2009
Suomen kansalainen
Tikkurilan palveluksessa vuodesta 2009
Tikkurilan osakkeita 31.12.2013: 14 000

Keskeinen työkokemus

Erkki Järvinen on ollut Tikkurilan toimitusjohtaja vuodesta 2009 lähtien. Tätä ennen hän toimi Rautakirja Oy:n toimitusjohtajana vuosina 2001–2008 ja Rautakirja Oy:n kioskidivisioonan toimialajohtajana vuosina 1997–2001. Ennen siirtymistään Rautakirjaan Järvinen toimi Cultor Groupiin kuu-

luneissa yhtiöissä, kuten markkinointijohtajana (Pohjoismaat) Vaasanmylly Oy:ssä vuosina 1991–1996, toimitusjohtajana Siljans Knäcke AB:ssa vuosina 1995–1996 sekä markkinointipäällikkönä Vaasanmylly Oy:ssä vuosina 1990–1991. Vuosina 1984–1990 Järvinen toimi tuotepäällikkönä ja markkinointipäällikkönä Fazer Leipomoissa, Oy Karl Fazer Ab:ssa.

Luottamustehtävät

Erkki Järvinen on toiminut hallituksen jäsenenä YIT Oy:ssä ja CEPE:ssä (European Council of Paint, Printing Ink and Artists' Colours Industry) vuodesta 2013 alkaen. Hän on ollut hallituksen jäsen Oy Snellman Ab:ssa ja East Office of Finnish Industries Oy:ssä vuodesta 2011 alkaen. Lisäksi hän on toiminut hallituksen jäsenenä Väriteollisuusyhdistys ry:ssä, Kemianteollisuus ry:ssä, Mainostajien Liitossa ja Helsingin seudun kauppakamarissa vuodesta 2009 alkaen sekä Taloudellinen tiedotustoimisto ry:ssä vuodesta 2007 alkaen. Lisäksi Järvinen on ollut Elinkeinoelämän keskusliiton uudenmaan aluejohtokunnan jäsen vuodesta 2011 alkaen.

JUKKA HAVIA

s. 1968, KTM
Chief Financial Officer
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2010
Suomen kansalainen
Tikkurilan palveluksessa vuodesta 2010
Tikkurilan osakkeita 31.12.2013: 4 000

Keskeinen työkokemus

Jukka Havia on ollut Tikkurilan Chief Financial Officer vuodesta 2010 lähtien. Tätä ennen hän toimi Ruukki Group Oyj:n talous- ja hallintojohtajana vuodesta 2005 alkaen ja varatoimitusjohtajana vuodesta 2008 alkaen. Hän työskenteli aikaisemmin talousjohtajana Helsingin kauppakorkeakoulun ylioppilaskunnassa ja toimitusjohtajana KY-Palvelu Oy:ssä vuosina 2001–2005, talousjohtajana RSL Com Finland Oy:ssä vuosina 1997–2001 ja controllerina Oy Canon Ab:lla vuosina 1995–1997.

Luottamustehtävät

Havia on Aalto-yliopiston ylioppilaskunnan taloustoimikunnan jäsen.

JANNO PAJU

s. 1971, ekonomisti
Chief Commercial Officer
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2000
Viron kansalainen
Tikkurilan palveluksessa vuodesta 1993
Tikkurilan osakkeita 31.12.2013: 4 025

Keskeinen työkokemus

Janno Paju on ollut Tikkurilan Chief Commercial Officer vuoden 2012 alusta lähtien. Tätä ennen hän oli Senior Vice President, SBU East, vuosina 2009–2011, Group Vice President Tikkurilan Deco Eastern Europe liiketoimintayksikössä vuosina 2004–2009, Tikkurila Polska S.A.:n toimitusjohtaja vuosina 2000–2004 ja Tikkurila-Baltcolor Sp. z.o.o:n kaupallinen johtaja vuosina 1998–2000.

PETRI MIETTINEN

s. 1968, KTM

Senior Vice President, Supply Chain Management & HSEQ

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2007

Suomen kansalainen

Tikkurilan palveluksessa vuodesta 2007

Tikkurilan osakkeita 31.12.2013: 4 000

Keskeinen työkokemus

Petri Miettinen on ollut Tikkurilan Senior Vice President, Supply Chain, vuodesta 2007 lähtien. Vuonna 2008 hänen vastuualueelleen siirrettiin myös HSEQ (Health, Safety, Environment and Quality). Ennen siirtymistään Tikkurilaan Miettinen työskenteli ABB:n palveluksessa; ABB:n Marine-liiketoiminnassa osto- ja logistiikkajohtajana vuosina 2002–2007 sekä talousjohtajana oman toimen ohella vuosina 2003–2004 ja business controllerina vuosina 2000–2002 sekä aiemmin ABB:n sähkökoneliiketoiminnassa controllerina ja projekti-päällikkönä vuosina 1997–2000.

KENNETH SUNDBERG

s. 1965, DI, tekniikan tohtori

Senior Vice President, RDI

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2010

Suomen kansalainen

Tikkurilan palveluksessa vuodesta 2010

Tikkurilan osakkeita 31.12.2013: 4 000

Keskeinen työkokemus

Kenneth Sundberg on ollut Tikkurilan Senior Vice President, Research, Development and Innovation vuodesta 2010 lähtien. Ennen siirtymistään Tikkurilaan, Sundberg oli Innovation Center Paperin johtaja ja tutkimus- ja kehitysjohtaja Ciba Finland Oy:ssä vuosina 2007–2009, toimitusjohtaja Top Analytica Oy Ab:ssa vuosina 2006–2007, tutkimus- ja kehitysjohtaja, liimat ja tärkkelys, Ciba Specialty Chemicals Oy:ssä vuosina 2004–2006 ja Raisio Chemicals Oy:n erikoiskemikaalien tutkimuspäällikkö vuosina 2002–2004.

Luottamustehtävät

Sundberg on ollut Åbo Akademin Process Chemistry Centerin (ÅAU) teollisuuden edustajana vuodesta 2005 alkaen.